

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 1221/1
Podgorica, 11.08.2016.godine

Na osnovu čl. 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13) i člana 235 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 60/03 i 32/11), rješavajući po žalbi gospodina Gorana Đurovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-1221 od 29.07.2016.g.), Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 11.08.2016. godine, donio je

RJEŠENJE

1. **Odbija se, kao neosnovana, žalba** gospodina Gorana Đurovića iz Podgorice, podnesena protiv Rješenja Agencije za elektronske medije br. 02-882/5 od 19.07.2016. godine.
2. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardca.org.
3. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Rješenjem Agencije za elektronske medije br. 02-882/5 od 19.07.2016. godine odbijen je prigovor Gorana Đurovića iz Podgorice, podnesen protiv privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“, zbog nepoštovanja načela objektivnosti, nepristrasnosti i tačnosti, pravila druge strane propisanih članom 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik), kao i uskraćenog prava na objavljivanje suprotstavljenog ili drugačijeg stava propisanog članom 11 Pravilnika, povodom priloga posvećenog „saopštenju kolegijumu „Pink M“, a emitovanog, u više navrata, u programu „TV Pink M“, dana 13. juna 2016. godine, u okviru informativne emisije „Minut, dva“.

U ostavljenom roku, Goran Đurović iz Podgorice je uložio žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) protiv navedenog prvostepenog rješenja Agencije, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i Pravilnika. Žalbom se prvostepeno Rješenje pobija iz sljedećih razloga:

- „AEM nije uzela u obzir da komentar kao novinarski žanr nigdje u novinarskoj teoriji nije opisan kao iznošenje neistinitih informacija“;
- „U Kodeksu novinara Crne Gore, u tački 2.1 navedeno je: „Činjenice su neprikosnovene, komentari su slobodni. **Komentar ne smije da bude prezentovan tako da stvara utisak da se radi o utvrđenoj činjenici**“, a „u osporenom prilogu su kao utvrđene činjenice prezentovani navodi da je Goran Đurović „uposlenik“ TV „Vijesti“ kao i daje ova medijska kuća „postavila“ Gorana Đurovića u Savjet RTCG da bi „uništio javni servis i tako ispunio političke zahtjeve medijskih tajkuna“;
- „Pink M u svom uredničkom komentaru samo iznosi svoj vrijednosni sud ali ne i činjenice na kojima ga temelji. Time uredništvo Pink M televizije krši član 7 tačka a) Pravilnika koji obavezuje medije da njihov informativni program realizuju profesionalno i odgovorno i time doprinose „slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu“;
- „AEM je zanemarila član 8 stav 2 Pravilnika kojim se utvrđuje: „Događaji se moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni.“ Pink M televizija bi postupila profesionalno i korektno da je svojoj publici predstavila moj stav i činjenice na kojima ga zasnivam, a potom osporavala moj stav svojim koji je utemeljen na činjenicama“;
- „AEM nije pravilno tumačila član 11 Pravilnika koji u stavu 1 propisuje: „Programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike“, jer se u „osporenom prilogu se, zapravo, samo daje komentar uredničkog tima“;

- „Kolegijum TV Pink M sastavni je dio medijske kuće TV Pink M, zajedno sa novinarima, i za njihova saopštenja, odnosno komentare odgovornost snosi podjednako TV Pink M kao i za ostale novinarske priloge“.

Polazeći od navedenih razloga, podnosilac žalbe predlaže Savjetu Agencije, da prihvati prigovor i naloži preduzimanju odgovarajućih mjera prema emiteru.

Na sjednici održanoj 11.08.2016.g., Savjet Agencije je razmotrio predmetnu žalbu i tom prilikom ostvario uvid u sljedeće spise predmeta:

- Prigovor Gorana Đurovića iz Podgorice na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), podnesen elektronskom poštom dana 21.06.2016.g. (akt broj 02-882 od 21.06.2016.god.);
- Nalaz Sektora za monitoring (akt broj 05-882/1 od 30.06.2016.god.);
- Zahtjev za izjašnjenje emitera povodom navoda iz prigovora g. Gorana Đurovića iz Podgorice (akt broj 02-882/3 od 30.06.2016.god.);
- Izjašnjenje emitera na navode iz prigovora g. Gorana Đurovića iz Podgorice (akt broj 02-882/4 od 07.07.2016.god.);
- Rješenje direktora Agencije za elektronske medije po prigovoru Gorana Đurovića iz Podgorice (akt br. 02-882/5 od 19.07.2016.god.);
- Žalba na Rješenje direktora Agencije za elektronske medije (akt br. 02-1221 od 29.07.2016.god.).

Razmatrajući osnovanost žalbenih navoda, a na osnovu informacija i navoda sadržanih u spisima predmeta, Savjet Agencije konstatovao je sljedeće:

- 1) Dana 13. juna 2016.g. u više navrata emitovan je u okviru informativne emisije „Minut, dva“, prilog sljedeće sadržine (transkript):

„Povodom najnovijeg pokušaja vlasnika propalog tabloida Vijesti, da preko kvazi-eksperta za medije, a suštinski njihovog uposlenika Gorana Đurovića iznose u javnost laži, kolegijum Televizije Pink M izdaje sljedeće saopštenje:

Netačni su navodi da Televizija Pink M krši zakon, jer ne proizvodi potreban procenat sopstvenog programa. Sopstvena produkcija Televizije Pink M je daleko viša od zakonom utvrđenog minimuma, što naravno zna i AEM, a znaju i vlasnici propalog tabloida Vijesti koji preko svog promotera Gorana Đurovića pokušavaju da obezbijede ono što nijesu u stanju da urade znanjem i umijećem na tržištu.

Zato su samoproglashenog medijskog stručnjaka postavili u Savjet Radio-televizije Crne Gore, kako bi tamo po nalogu Perovića i Ivanovića uništio javni servis i tako ispunio političke zahtjeve medijskih tajkuna, kojima je bavljenje politikom primarna djelatnost. Kako je proces urušavanja Radio-televizije Crne Gore pod komandom dvojca iz propalog tabloida Vijesti već vidan, tim medijskim reketašima se učinilo da je pravi trenutak da Đurović krene u uništavanje konkurencije - dvije komercijalne televizije, obije gledanije od njihove reketaške. Prema svim istraživanjima, Pink M je ubjedljivo najgledanija televizija u Crnoj Gori, dakle gledanija i od Vijesti, pa samim tim i komercijalno uspješnija. Najnoviji zadatak Đurovića da iznosi u javnost lažne podatke, osmišljen je kako bi se sakrila istina o tome da Vijesti i dalje ne plaćaju državi doprinose i poreze, te da će se ubrzo saznati kako je smijenjeni direktor RDC-a, po nalogu vrha SDP-a, Vijestima poklanjao stotine hiljada eura koje su oni, umjesto da plaćaju državi, koristili za kupovinu svog programa i borbu za opstanak na tržištu. Kao protivuslugu medijski tajkuni su SDP-u i njihovim političkim partnerima ustupili svoju televiziju za oglasnu tablu i medijsku batinu, namijenjenu svima onima koji se drznu da se usprotive ovoj grupi medijsko-političkih reketaša.“

- 2) Emitovani prilog je reagovanje kolegijuma emitera, dato u formi saopštenja, „na tvrdnje i komentare koje je podnosilac prigovora „proslijedio Skupštini Crne Gore“, povodom ispunjavanja obaveza emitera „u pogledu procenta sopstvene produkcije“.
- 3) Dana 21.06.2016. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor gospodina Gorana Đurovića iz Podgorice, na rad emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-882 od 21.06.2016.g.). Predmetni prigovor se odnosio na programski sadržaj „Minut, dva“ koji je emitovan na programu „TV Pink M“, dana 13. juna 2016.godine u više navrata, i u sklopu njega Prilog povodom saopštenja kolegijuma „TV Pink M“ čija

je sadržina (transkript) naprijed navedena. Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, izvršio povredu Pravilnika kršenjem:

- načela objektivnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti“), jer se podnosilac prigovora naziva *"kvazi-ekspertom", "promoterom" i "samoproglašenim stručnjakom"*, što su, po njegovom mišljenju, grube kvalifikacije suprotne profesionalnim i etičkim standardima i očigledna *"uređivačka intervencija"* kojima se favorizuje jedna strana i neistinito predstavlja predmet informativnog sadržaja“;
 - načela nepristrasnosti, koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao *"obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i si.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog"*;
 - načela tačnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao *"obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost"*), jer *"novinar/ka i urednik koji/a su pripremili i odobrili"* predmetni prilog *"morali su znati da Goran Đurovič nije "uposlenik" TV Vijesti"*. Takođe, podnosilac prigovora smatra da *"ukoliko nisu znali ovu informaciju, morali su zatražiti provjeru u direktnoj komunikaciji"* sa njim ili sa TV "Vijesti". On navodi da *"objavljena informacija nije tačna pa je nesporno da je ovaj profesionalni standard prekršen"*. Ukazuje i da je *"iznijeta ... neistina da je Gorana Đurovića neko drugi, osim nevladinih organizacija, "postavio" u Savjet RTCG"*, navodeći da je njegovo imenovanje *"podržalo ... preko 100 NVO iz Crne Gore iz oblasti zaštite ljudskih prava"*, kao i da je u prilogu *"iznijeta i tvrdnja"* da je podnosilac prigovora *"po nalogu Perovića i Ivanovića imenovan u Savjet RTCG"* da bi *"uništio javni servis i tako ispunio političke zahtjeve medijskih tajkuna"*. Istakao je da emiter *"nije dao nijedan argument"* da podnosilac prigovora radi na *"uništavanju javnog servisa"* te da i ova tvrdnja *"predstavlja kršenje načela tačnosti i zaključak je da se radi o senzacionalističkom izvještavanju"*;
 - pravila druge strane (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao *"obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti"*), jer nije ni pokušao da *"dobije objašnjenje od druge strane već je prilog bio jednostrani napad na ličnost"*;
 - člana 11 jer nije *"pružena mogućnost suprostavljenog stava u istoj informativnoj emisiji koja se emitovala narednog dana"*.
- 4) U pisanom izjašnjenju na podneseni prigovor (akt zaveden pod br. 02-882/4 od 07.07.2016.god.) emiter je ukazao na sljedeće:
- da *"saopštenje predstavlja reagovanje, odnosno komentar, na tvrdnje i komentare koje je"* podnosilac prigovora *"proslijedio Skupštini Crne Gore"* i u *"kojima je iznio niz eklatantnih neistina"* povodom ispunjavanja obaveza emitera *"u pogledu procenta sopstvene produkcije"*;
 - da je podnosilac prigovora *"javno osporio zvanični dokument Agencije za elektronske medije"* i iznio *"očigledno neutemeljene optužbe"* na rad emitera;
 - javno saopštenje je dato u cilju obavještanja javnosti o stavovima emitera o iznesenim tvrdnjama;
 - povodom tvrdnji podnosioca prigovora da je u prilogu prekršeno načelo objektivnosti i

načelo nepristrasnosti, akcentuje da predmetni prilog ne predstavlja „novinarsku formi“, već „saopštenje“ i da se u samom prigovoru traži primjena „etičkih načela samoregulacije na tekst koji nije novinarski rad, već saopštenje jednog upravljačkog tijela jednog medija koji iznosi reaagovanje na nešto što je već objavljeno u javnosti“;

- „kvalifikacije“ izrečene u predmetnom prilogu na račun podnosioca prigovora su „mišljenje podnosioca saopštenja“ i „one su rezultat njihovoga mišljenja i komentara zasnovanog na neistinama“ koje je, kako se navodi, podnosilac prigovora iznio. Emiter je istakao i da, ukoliko podnosilac prigovora smata da „su u pitanju uvrede i klevete..., postoji način za zadovoljenje, a to sigurno nije Agencija za elektronske medije“;
- povodom tvrdnje da je u prilogu povrijeđeno načelo tačnosti, emiter ukazuje „Saopštenje kolegijuma nije rad našeg novinara, već reagovanje stručnog i upravljačkog tijela na javno izrečene neistinite tvrdnje i ozbiljne optužbe... u pitanju je saopštenje koje medij može samo objaviti ili neobjaviti, ali mu ne smije mijenjati smisao i mora tačno navesti daje riječ o saopštenju. Za sadržaj i istinitost saopštenja odgovara onaj ko ga je podnio, a ne medij. Medij je dužan da ga vjerno prenese, bez uređivačkih intervencija koje mijenjaju smisao, ma o kome da je riječ“. On takođe naglašava da je „sadržaj saopštenja kreirao kolegij um, a ne novinar ili urednik i to saopštenje je cijeli prilog“. Emiter podsjeća da se metafora kao stilska figura „često koristi i u javnom govoru“. U konkretnom slučaju, nazivajući podnosioca prigovora kao „uposlenika TV Vijest“, emiter se koristio „stilskom figurom“, navodeći da „u konkretnom slučaju, upotrebljeni termin ne znači da je gospodin Đurović u stalnom ili privremenom radnom odnosu u TV „Vijesti“, već da radi i ponaša se kao da je kod njih zaposlen“. Emiter ukazuje i da povodom navenog pitanja „ima vrlo korisnih primjera iz prakse Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa članom 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima, čija je primjena inače obavezna u nacionalnim okvirima zemalja potpisnica“;
- povodom navoda iz prigovora da „iznijeta je neistina da je Gorana Đurovića neko drugi, osim nevladinih organizacija, "postavio" u Savjet RTCG“, i da je isti imenovan u Savjet RTCG da bi "uništio javni servis", emiter je naveo da „ukoliko tvrdnje u saopštenju kolegijuma Pink M gospodin Đurović smatra neistinitim, uvredljivim, klevetničkim i si. može tražiti zadovoljenje posredstvom suda“. Emiter je, još jednom, ponovio da „kada navodi saopštenja i izjave drugih, medij ne odgovara za istinitost njihovih tvrdnji“;
- povodom tvrdnje podnosioca prigovora da je u prilogu povrijeđeno pravilo druge strane, emiter postavlja pitanje „da li je uopšte zamislivo da neko u svom saopštenju, uz svoje ocjene i stavove na nečije već izrečene stavove, objavljuje nove stavove strane na čije prvobitne izjave reaguje?“
- da povodom navoda da podnosiocu prigovora „nije u skladu sa članom 11 Pravilnika pružena mogućnost suprotstavljenog stava u istoj informativnoj emisiji koja se emitovala narednog dana“, emiter konstatuje da „postoji samo obaveza medija da omogući nekome, na njegov izričit zahtjev, da izloži svoja reagovanja, odnosno ispravke na prilog u kojem je bilo riječi o njemu“;

Na kraju izjašnjenja se navodi da podnosilac prigovora nije uputio zahtjev emiteru „u okviru prava na reagovanja ili ispravke koje su mediji dužni da objave po sili zakona“.

- 5) Dio žalbe gospodina Gorana Đurovića odnosi na primjenu odnosno kršenje Kodeksa novinara/novinarke Crne Gore, što nije u nadležnosti Agencije;
- 6) Podnosilac žalbe nije iznio nove dokazne predloge ili činjenice kojim bi se potvrdila osnovanost podnesene žalbe, odnosno koje bi ukazivale da Agencija nije, prilikom donošenja prvostepenog Rješenja, potpuno i pravilno utvrdila sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje Rješenja. Naime, prvostepenim Rješenjem je konstатовano da nije opravdan podneseni prigovor da je, emitovanjem spornog priloga, emiter prekršio član 11 Pravilnika (nije uskratio pravo na objavljivanje suprotstavljenog ili drugačijeg stava), kao ni načela objektivnosti, nepristrasnosti i tačnosti ili pravilo druge strane propisana članom 8 Pravilnika, jer je u prilogu jasno naveo da se radi o saopštenju kolegijuma emitera povodom već iznesenih stavova podnosioca prigovora
- 7) Povodom navoda iz žalbe koji ukazuju da je došlo do povrede čl. 7 st. 1 tač. a, čl. 8 st. 2, čl. 11 st. 1 Pravilnika, ni podnesena žalba, ni prethodno podneseni prigovor ne sadrže informacije na osnovu kojih bi se moglo utvrditi da je došlo do kršenja jednog ili više navedenih programskih standarda, što bi bilo osnov za izricanje upravno-nadzornih mjera saglasno zakonu.

8) Ukoliko strana na čiji račun su izrečene određene ocjene smatra da ti stavovi nijesu utemeljeni, na raspolaganju joj stoje razne mogućnosti da iznese svoje viđenje (saopštenje, reagovanje) ili zaštiti svoje interese putem podnošenja ispravke ili odgovora, koju je emiter dužan da objavi, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnosilac prigovora odnosno žalbe nije iskoristio.

S tim u vezi, Savjet Agencije je konstatovao da prvostepeni organ nije propustio da razmotri bilo koji navod iz prigovora, koji je relevantan za odlučivanje o eventualnom kršenju programskih standarda.

Savjet Agencije je utvrdio da je postupak koji je prethodio prvostepenom Rješenju pravilno i zakonito sproveden i da je Rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, a žalba neosnovana.

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

PРАВNA POUKA

Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u tri primjerka, sa dokazom o uplati 10,00 Eur sudske takse na žiro-račun broj 832-11521-69, shodno tarifnom broju 16. Zakona o sudskim taksama.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije**

Mladen Lompar

Dostavljeno:

- Goran Đurović, podnosilac žalbe
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva